

RUUTUTARHA ystävien kesken

Kehnoissa arvostelussa käydään hutkimaan kehnoa. Ei ymmärretä olla vain vaivautuneesti hiljaa.

Näin omassa piirissä ei kuitenkaan voi ihan sivuuttaa Heikki Jokisen ja Juhani Tolvasen **Ruututarhaa**, määrällisesti muhkeaa (223 s.) kokoelmaa "80-luvun suomalaisia sarjakuvia", jonka on suopeasti kustantanut Otava (1983).

Ja onhan Ruututarhalla ansionsakin. Kirjahan on aina kirja — joka tapauksessa kirjaston mielestä. Ruututarhaa lienee mennyt lainastoihin ja yhteinen rahvaskin on saanut hämmästyä: tällaista kinkkö on tarjolla.

NIIN HIIRI MYÖSKIN KISSAN
SAI,
NE JOSSAIN ELÄÄ VIELÄ KAI.

Kirjastoihmisille tarkoitettussa julkaisussa **Totto ja teräsmies** (Kirjastopalvelu) Timo Reenpää väittää ettei meillä ole olemassaakaan suomalaista sarjakuvaa ottamatta nyt lukuun Tove Janssonia. Ja Kirjastolehdestä 11/83 Kari Vaijärvi vielä puolustaa Reenpään tulkintaa muistuttamalla että sarjakuvataide on vain otsikko "sarjakuvajulkaisut" aikakauslehtiä luokiteltaessa (ja jätettäessä hankkimatta).

Kymmenlukujen giljotiini

Ruututarha yrittää esitellä 80-luvun sarjakuvataidetta. Valikoiman kokoavia teemoja on siis aika, neljännesvuosikymmen. Tuossa ajassa onkin ehtinyt tapahtua paljon, ja tekijät ovat olleet ankarina hyväksyessään mukaan vain aktiiviset kyvyt.

Heikki Jokinen-Juhani Tolvanen

RUUTUTARHA

80-luvun suomalaisia sarjakuvia

Tove Janssonia, häntä ainoaa, ei siis ole mukana. Mutta eipä liioin anneta tilaa lahjakkaan Veli-Pekka Alareen töille, noille 80-lukuun vaikuttaneille.

Totisesti kovat ovat Ruututarhan kriteerit.

Ja toisaalta helponhöllät. Juhani Juntusta, Rauli Nordbergia, Mauri Kunnasta, Tarmo Koivistoa ja Veikko Savolaista esitellään myös retrospektiivisesti, vanhoilakin sarjoilla.

Jostain syystä. Heikki Jokinen ja Juhani Tolvanen eivät kerro miksi eikä sitä kirjan katsoja kekisi.

Pojat jujuilevat.

"Kirjassa eivät ole mukana kaikki hyvät piirtäjät", he oikeutusti myöntävät, "mutta kaikki mukana olevat ovat hyviä."

Rajata täytyy. Eikä rajauksista sen kummempaa numeroa: mukana ei ole Timo Mikamaa, ei Jyrki Paavolaa ja Risto Nurisaloa, ei Heikki-Pekka Miettistä, ei Timo Kokkilaa, ei Pentti Otsamoa, ei Ippo Koskelaa ja niin edelleen.

SIIS JOS SÄ TAHDOT
HAAVEILLA,
HAKEA KUUTA TAIVAALTA

Puutteissa löytyy. Miespuolisuus on ollut yksi Ruututarhaan pääsyn selviä ehtoja.

Martti Sirola ei ole päässyt mukaan töillään, mutta ohimennen hänet mainitaan siitä merkittävästä syystä, että hänen Hierrekierteeseensä tekee käsikirjoitukset sama Pekka Seppänen, joka sanoittaa myös Jari Pantzarin sarjoja.

Se on paljon mainittu koska minkään valtakunnan hakemistoa kirjassa ei ole ja tekijäin esittelyt ovat yhdentekevän suppeita.

Huonot työt

Kaikki mukana olevat eivät ole hyviä töitä. Kehnoa on nähtävillä muuten kuin Tilisan kvasikontsoilut.

Mutta täytyyhän toimittajilla olla kaverit sekä tuttavantuttavat.

Juu. Mutta karseaa on se, kuinka joittenkin hienoista töistä on tehty silkoista skeidaa.

Jukka Murtosaaren "Vaarallinen viidakko" kelpaisi ansioillaan toki julkaisun alkuun, vaan ei siten rähmäisenä kuin se nyt on opuksessa.

En usko Otavan kirjapainoa syylliseksi moiseen, vaan epäilen vienosti antologian tekijäin käytäneen Murtosaaren työstä vain lehtikopiota.

Epäilyä vahvistaa Tarmo Koiviston Mämmilä-näyte: on meina-ten memmaa ja muareeta.

Eikä samaa lisäaineistusta puutu liioin Mauri Kunnaksen töitten julkipanossa.

Hävittömimmin on kokkailtu sarjakuvaneuvos Veikko Joonas Savolaisen töitä: sattumia, nyhättäviä katkelmia ja muusattuja mustavalkoistuksia värisarjoista.

Ruututarhan toimittajilla on arvatenkin verukkeensa. Ja kuunneltakoon niitä, vaan muistettakoon toki, että sarjakuvataide on myös hieman sitäkin miltä se näyttää.

NÄYTESARJA TIMPAN

NIIN HUDMAAT, ETTÄ LENTÄÄ
VOI,
MUT YKSIN SE, KEN UNELMOI (3)

Emme ole tyhjän päällä

Esipuheessa valitetaan lehtien ja kustantajan vähäistä kiinnostusta sarjakuvaan.

Vastavuoroisesti eivät Jokinen ja Tolvanen sitten mainitse, missä monissa lehdissä ja julkaisuissa piirtäjiä on kuitenkin suosittu (maininnatta eivät siis jää ainoastaan Ilta-Sanomien **Maidän Iltis**-sivut (1977—82) vaikka niidenkin täydellinen unohtaminen kieltämättä riemastuttaa).

Johdannossa annetaan turhan synkkä kuva sarjakuvataiteen mahdollisuuksista. Tai ainakaan kuva ei ole iskevää.

Tausta- ja lähdetiedot olisivat osaltansa syventäneet kirjaa. Ne olisivat johdattaneet antologian lukijoita kulttuurin kymille, sarjakuvataiteen isoimmille vesille.

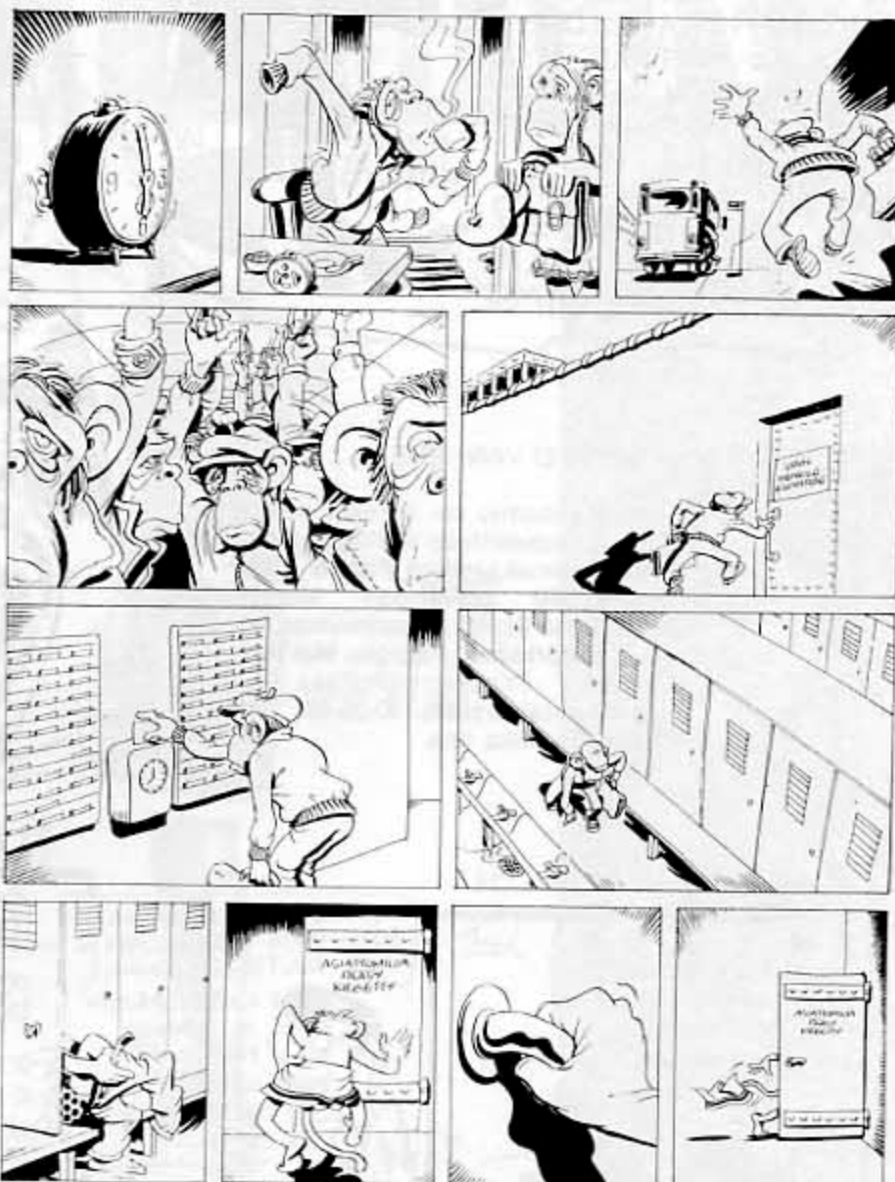
Hyvä antologia on hyvä opas. Ruututarha herättää nyt parhaimmillaan kiinnostuksen, mutta jättää sitten kokijansa tyhjän päälle.

Tämä arvostelu on, kuten alussa sanoin, näin sarjakuvataiteen ystävien kesken. Me olemme kranttuja koska tiedämme että antoisiakin antologioita on. Toivon mukaan kriitikot ja kirjastonhoitajat eivät keksi suhtautua Ruututarhaan kriittisesti, vaan kokevat sen jonain mullistavana ja uutena. Silloin Ruututarha on tehnyt ainakin yhden työn sarjakuvataiteen nousevalle tiellä kohti yleistä kulttuuritunnustusta.

Arto Kytöhonka

PS. "Vaarallinen viidakko" on kylä Otavalla reprottu alkuperäiskappaleista, jotka ehkä olisivat onnistuneet paremmin ilman rasteria. Viivat ja pinnat olisivat kel-

vanneet mustina, kun piirrostekniikka jo synnytti eräänlaisen rasterin paperin karkeuden pohjalta. (Toim.huom.)

RUUTUTARHAN LUKIJOILLE!

Tässä sivu 31 sellaisena kuin sen kuuluisi olla

1984

Onko Orwellin kohtalonvuosi onnellinen ja rauhaista? Pelolle ja toiveille haetaan perusteita. Vastauksilla on kuitenkin usein köykäiset perusteet. Tietoa on vaikea erottaa pintakuohusta. Aikamme kysymysten ratkaisuun liittyy myös psykologia. Vuoden 1984 uusiin haasteisiin Psykologia-lehti vastaa kuuden numeronsa 480 sivulla.

Tilauhinta: kotimaahan ja pohjoismaihin 100 mk, jäsentilaus 80 mk (sis. jäsenmaksun), opiskelijatilaus 50 mk (sis. jäsenmaksun), ulkomaille 120 mk. Irtonumero 20 mk.

Tilaukset: ps-tili 95 44-2, Psykologia-lehti, Snellmanink. 9-11, 00170 Helsinki 17.

PSYKOLOGIA-LEHTI